

De Engelsche redder vroeg hem wat en hij zei wat, maar zij verstonden elkander niet en tenslotte kregen zij ruzie, zonder dat zij wisten waarom. De een wilde den ander bedanken en de ander wilde den een naar een naburige herberg brengen om te rusten en iets te gebruiken. Omdat zij elkander niet verstonden, begonnen zij steeds luider te spreken en het sloeg over in een ruzietoon. Pas maar op, dat u niet zoo iets meemaakt in Duitschland. Daar behoeft u nog niet voor in het water te vallen."

Nu lachte hij werkelijk en zijn lach sprak de onmogelijkheid van zoo'n ervaring uit.

Den volgenden dag hadden wij Ottofels en Steinerne Renne op het program staan. De bekende rots, die Otto heet, ligt als men van Drei Annen Hohne komt ongeveer aan den weg.

In plaats van den hoofdweg te houden slaat men rechts een zijweg in. Op een smal bordje staat „Ottofels”, maar erg duidelijk is de wegwijzer niet.

Langs een bijzonderen weg kwamen wij in het hotelrestaurant „Steinerne Renne” en daar zagen wij den jongen Engelschman zitten.

Wij zouden ons houden alsof wij hem niet zagen.

„Is dat de weg naar Ottofels?” vroeg hij den Ober.

De Ober, die Ottofels verstond, antwoordde: „Ja, ja, Ottofels dicht bij.” „Is dat de weg?” vroeg hij, en hij duidde met zijn stok een weg aan den overkant van het water aan.

„Bedoelt u of dat de weg is naar Ottofels? Dien kunt u nemen, maar die weg is een uur langer.”

„Is het de kortste weg en moet ik over de brug gaan of kan ik over de steenen?”

„Wij begrijpen elkaar niet. Engelschen komen hier bijna niet,” en daarmede keerde de Ober zich naar andere gasten.

„Die dwaas kan mij geen antwoord geven,” mopperde de jonge man, luid genoeg dat wij het hoorden. De afstand tusschen zijn en ons tafeltje was gering, maar door een soort inham, die veel had van een box, kon hij ons niet zien.

Toen de Ober weer in zijn buurt kwam, begon hij opnieuw: „Zeg me nu welke de naaste weg is en hoe durft u mij den rug toekeeren?”

Aan de verheffing van stem en toenemende kleur, begreep de Ober, dat de vreemde aan het boos worden was.

„En of hij nu al kwaad wordt, wij verstaan elkander niet.”

Terwijl hij dat zei, zette hij een paar stoelen hardhandig recht, bewijs dat het bij hem ook niet meer kalm was van binnen.

Het leek mij nu ver genoeg om den jongen Engelschman te kunnen verwijzen naar mijn waarschuwing van den vorigen dag.

Met luide stem zei ik: „Dat is interessant. Een dergelijk geval speelde zich een paar jaren geleden in Londen af, toen een Franschman werd gered uit de Thames.”

Hij keek op, kleurde nog meer, begon hartelijk te lachen en zei: „U hebt het gewonnen.”

Na de vacantie schreef hij een alleraardigsten brief, waarin hij beloofde Duitsch te gaan leeren, omdat hij zoo graag nog wat meer van dat mooie land wilde zien.” „U moogt mij niet langer verwijten, dat ik dom ben door den trots op mijn nationaliteit.”

GEDACHTE

Om de waarheid aan 't licht te brengen, berouw te toonen en bedreven kwaad te herstellen is 't nooit te laat.

MET DE RIJST- EN SPEKBRIGADE OP STAP

door G. J. PEELLEN

EEN IJVERIG WELDOENER IN „CHINATOWN”

DS PIERON, DE MISSIONARIS ONDER DE Chineezen van Katendrecht, bij wien ik eenige dagen logeerde, om met eigen oogen zijn mooie werk onder de gele broeders eens van nabij te zien, had me al veel van den heer Storm verteld, en steeds vol waardeering.

Dit gepensionneerd schoolhoofd is er allermint mee tevreden van de welverdiende rust te genieten. Naast allerlei ander kerkelijk en maatschappelijk werk, wijdt hij een groot deel van zijn tijd en rijke gaven, als voorzitter en bezielend leider van het Comité voor Christelijken socialen arbeid onder de Chineezen, aan 't stoffelijk welzijn van de meest berooide vreemdelingen in deze internationale havenwijk van Rotterdam.

Maar meer dan dat.

De liefde tot Christus dwingt hem tot spreken, en doet hem ook met zorg vervuld zijn voor 't geestelijke wél der Chineezen, die hem kennen en bijzonder genegen zijn.

Ik was Ds Pieron dan ook dankbaar, toen hij me 's avonds vertelde, dat den volgenden morgen de heer Storm er weer op uit zou trekken, en dat hij wel klaar zou zien te spelen, dat ik mee kon.

Er was op weg naar de vale, en vervallen stadswijk geen lang gesprek noodig, om te voelen, dat ik met een warmvoelend, liefdevol Christen te doen had, in alle opzichten diep begaan met 't lot van de arme, onwetende ballingen, die ver van hun vaderland hun zorgvol en vaak minder dan sober bestaan leiden.

Ds Pieron, die dagelijks onder hen verkeert, weet waar de nood het hoogst is, en geeft den heer Storm waardevolle aanwijzingen, waar zijn gaven het best besteed zijn.

Want het gaat altijd als een loopend vuurtje door Katendrecht, als de heer Storm in aantocht is, en ieder tracht dan zijn aandacht te trekken.

En daar ieder Chinees, en althans de pindachinees een zeer sober leven leidt, is 't vaak moeilijk de justen, die het meest hulp noodig hebben, uit te pikken.

We gaan het eerst naar een pand in de Delistraat —

vier vervelooze, uitgesleten trappen op —, zonder bellen, de deur staat aan . . .

Op een overloopje hangen over een rek de blauwe pindatrommels.

Mijnheer Storm gaat voor, en loopt een zolderkamertje binnen.

Een paar oude kereltjes kijken benieuwd op, en glimlachen als ze Mr. Storm zien.

De oudste maakt het eervolle begroetingsgebaar, de twee aangesloten voorwaarts gestrekte handen, begeleid door een diepe buiging.

Dan veegt hij, zon-

圖小網洗人魚捕

De wonderbare vischvangst. Illustratie uit het Evangelie naar Markus in het Chineesch.

der een woord te zeggen, met een doek het niet aanwezige stof van de twee eenige, wrakke, stoelen, weer begeleid door het noodigend manuaal.

Tegen de wanden, twee rijen boven elkaar, zijn de houten britsen aangebracht met den paardendecken.

Hun slaapgelegenheid.

Een is er bezet.

„Ill, he ill”¹⁾ verklaart de gastheer, in het gebruikelijke gebroken Engelsch, dat hier de voertaal is tusschen Ooster- en Westerlingen.

Onderwijl grabbelt hij onder zijn eigen deken vandaan een doosje piraten, dat hij me voorhoudt.

Ik heb op mijn zwerftochten met Ds Pieron al geleerd, dat een weigering beleedigend zou zijn.

Ondanks zijn armoede, voelt dat mannetje zich de gastheer, die wat aanbieden wil, en 't zou schending van de ook hier volgehouden strenge Oostersche etiquette zijn, indien ik bedankte.

Mijnheer Storm, die geen sigaretten rookt, heeft als voorzorgsmaatregel op straat al een sigaar aangestoken.

„How many people are here?”²⁾ vraagt hij, terwijl hij zijn, met een lichtglans in de spleet oogjes der oude ventjes begroete bonboekje uit de actetasch diept.

Twee maal acht vingers gaan gelijk omhoog, en de zieke Chinees, die van zijn brits al onze bewegingen gevolgd heeft, toont zijn meelevens, door nog eens te verduidelijken: „ait men,”³⁾ met zijn vingers het aantal slaapplaatsen voortellend: one, two, three . . .

De oudste klapt in zijn handen. En verlegen glimlachend komen de overige vijf uit een nevenhokje te voorschijn, waar ze zich aan 't wasschen waren.

1) Ziek, hij ziek!
2) Hoeveel man woont hier?
3) Acht man.

De Pindaman

此書雖然記載主的行為教訓却不是教主自己作
的原是親受教的門人在主升天以後撰的因為是
上帝指示人免罪得福的遺所以書名叫福音傳
書上所說的上帝是創造天地的人物他的兒子因爲無
二眞神、教主耶穌是上帝獨一的兒子因爲無
人都失了眞道犯了天愆無有得救的門路所以當
哀帝年間耶穌降世爲人於猶太國處世三十三年漢
一面用禱道教訓人一面顯上帶的能幹救人的苦
難到光武年間被人釘死在十字架上爲世人受罪過
了三日從死裏復活又過了四十日就歸上天與
常並坐天位再過片時教主必轉回世與普世的罪上

新約福音

福音傳小序

一

1

De eerste bladzijde uit het Evangelie naar Markus.

vulpen neemt, en bons voor rijst en spek uitschrijft, gluren ze kinderlijk opgetogen, gespannen meelevens in hun pientere oogjes, over zijn schouder, vol verbazing telkens weer, over dien blanken tovenaars, die daar rijst en spek voor hen bezorgt, met pen en papier, zonder geld, en . . . zonder dat hij er iets voor terugverlangt.

„Zool” zegt de heer Storm, in 't Engelsch, dat hem makkelijk afgaat: „hier is een bon voor 80 pond rijst, en hier een voor 8 pond spek.

„Je weet de adressen. Hier, jij bent de oudste. Eerlijk verdeelen. En die zieke niet vergeten.”

De aangesprokene buigt en knikt begrijpend en opgetogen. „Tank you, tank you.”

Een ander, met een gütig oud schrompel-gezichtje, wat vrijmoediger, houdt zijn handen demonstratief tegen de koude potkachel.

Hij is blijkbaar de „huishoudster.”
„Ah, No coal, no cook can! no coal, no cook rice.”¹⁾ mompelt hij.

De heer Storm kijkt mij eens lachend aan.
„Och, 't zijn zulke arme stumpers!”

Zijn pen gaat weer naar 't papier.
„Geven is toch zaliger dan ontvangen!”

Een nieuwe bon. „Hier, een zakje kolen ook nog, dan kun je koken! Begrepen? Bij Verbiest . . . Ver-bie-s-t om den hoek. You understand?”²⁾

Dan gaat zijn hand opnieuw in de tasch.
Chineesche evangeliën van Markus en Johannes, hem door Ds Pieron verschafft.

„Wie van jullie kan lezen? Jij? Hier! Dat moet je lezen.” Dan legt hij een drietal kleurige plaatjes op tafel, overdrukken van de maandelijksche plaatbijlagen van den bekenden Voorhoeve-kalender.

De geschiedenis van den verloren zoon: zijn vertrek, zijn wanhoop en inkeer, en de terugkomst bij den vader.
„Look here, I'll tell you something.”³⁾

Hij hoeft het geen twee keer te zeggen, want de gekleurde platen trekken, en de Chineezen gluren met kinderlijke belangstelling naar de voorstelling, waaraan de heer Storm zijn eenvoudige, op hun primitief denken in geestelijke dingen ingestelde, toepasselijke woordje verbindt:

1) Ach, geen kolen! Niet koken kan! Niet kolen, niet koken rijst.
2) Begrijp je?
3) Kijk es hier. Ik zal je (eens) wat vertellen.

„This is the father. This the son. He goes away, far away, in other lands, just like you.

„And here, look here, he is alone. No rice, no pork, no money, no happiness. That is you, that is me, we all, all poor men.”¹⁾

Ze leven zichtbaar mee. Dat spreekt tot hen.

Geen rijst, geen spek, geen geld, geen geluk, in een ver land, dat kennen ze. Als de heer Storm ook op zichzelf en mij wijst, lachen ze flauwtjes, wat ongeloofv. Het is hen moeilijk armoe geestelijk te begrijpen.

En dat wij zonder rijst en spek zouden zijn, nee... dat gelooven ze niet.

„Then he says: I go back to my father.

„And here he comes back. This, the father, is „the Man above („die man daarboven,” noemen ze God), that gives you this, rice, and pork, and coal!”²⁾

Ze hebben dat van Ds Pieron al meer gehoord, en toonen, dat ze 't begrijpen, door de handen in bidgebaar te vouwen, en de oogen opwaarts te heffen, en dan blij te lachen, voldaan dat ze dat al weten, van „that father above!”

Maar we moeten verder. Er zijn er nog zooveel meer, die gebrek lijden. Die twintig à dertig cent per dag amper halen kunnen, als winst op hun pindaverkoop.

Acht blij gezichten doen ons uitgeleide, naar de trap en bijna welgemeend klinkt hun stereotiepe Chineesche afscheidsgroet: „Mang mang han” (ongeveer: loopt u toch langzaam, verlaat ons niet te snel.)

Weer nieuwe, eendere smalle trappen, andere, en toch dezelfde armoegezichten.

Een groepje van negen. Vier zitten aan den maaltijd. Grootte witte kommen met rijst voor zich, en midden op de tafel een bord met kleine stukjes gebakken spek.

Vlug en sierlijk knippen ze een beetje rijst tusschen twee lange, blanke stokjes, pikken er een stukje spek van 't gemeenschappelijke bord bij, en roeren het geheel nog wat door 't vet, om 't dan zeker, en zonder morsen, naar hun mond te hevelen.

Ze staan direct op. Bieden ons hun stoel aan.

„Zoo, zoo,” constateert de heer Storm. „nog eten genoeg?”

„Not enough”³⁾ zucht een loodgraauw mannetje, met diep liggende oogen en holle wangen, hêt type van den opium-schuiver, en zijn blik gaat droefgeestig naar zijn bijna leege kom.

De heer Storm grijpt weer naar zijn bonboekje.

En plotseling komt er boven ons ook leven.

Op een wrakke stellage, in een hoek van 't vertrek, zijn weer boven-britsen gebouwd, en daar van één hoog kijken vier paar slimme oogen, rechtop zittend in hun „bed,” op ons neer.

Ds Pieron heeft gewaarschuwd voor den leider, de baas van dit negental, die met de verdeeling niet te vrouwen is. Daarom worden de bons voor elk afzonderlijk geschreven. De langslapers, die waarschijnlijk den nacht weer doorgebracht hebben met majong spelen, — het geheimzinnige spel met de ontelbare ivoren steenen en fiches, dat een combinatie lijkt, voor oningewijden, van kaart en domino, en dat ze uren achtereen vol harts-tocht spelen, ook al hebben ze geen geld meer voor

den inzet —, begrijpen het ook, en rap als apen klauteren ze, klaar wakker nu, in hun heldere pyama's langs de zwieperende touw ladder omlaag, om hun bon met een „tank you” in ontvangst te nemen.

En ook zij staan weer in volle oplettendheid voor het verhaal van den verloren zoon, en de bonte platen, die, bijna even dankbaar geaccepteerd als de levensmiddelenbons, direct met een punaise in waaivorm tegen den wand geprikt worden.

De eenige twee die lezen kunnen, halen voldaan al hun evangelietjes onder de deken vandaan. Dat hebben ze al van „Ye-Su-Pak;” zoo wordt Ds Pieron genoemd. (Letterlijk Jezus-oom, wat niet spottend, maar als hooge onderscheiding bedoeld wordt, vrij vertaald: evangelie-man.)

Zoo gaan we verder. Soms op een hoek, staat een Chinees op den uitkijk, of we ook bij hem, of in zijn richting komen. Een vervallen, hongerig type heeft op een briefje al zijn huisnummer geschreven, en tracht onze aandacht te trekken.

Men weet, dat de „rijstman” vanmorgen op pad is. 't Laatste „gezin” is stugger. Ik krijg het gevoel, dat men ons hier accepteert terwille van 't eten, maar verder niets van ons hebben moet.

Ze komen even bij de tafel, om hun bon aan te pakken en verdwijnen weer.

Eén, een brutaal type, die behoorlijk Duitsch spreekt, en vertelt, dat hij vijf-en-twintig jaar in Hamburg gewoond heeft, waar hij met een Deutsche vrouw getrouwd is, vraagt ook om tabak.

„Geloof u niet,” vraag ik, als we weer een nieuwe trap beklimmen, „dat de meesten uw evangelie op den koop toe nemen, als een noodzakelijk iets, dat nu eenmaal bij de rijst en 't spek behoort?”

„Misschien wel, 't is heel moeilijk hen te bereiken, dat zult u die dagen, dat u onder leiding van Ds Pieron hier rondgegaan bent, wel gemerkt hebben.

„Maar daarom mogen we 't niet laten. God kan ook dit zaad zegenen, en wasdom geven; al kwam er maar één enkel tot ontkiemen. We mogen ons niet door het weinige zichtbare resultaat laten ontmoedigen. En 't is ook zoo heerlijk... al was 't alleen maar om vreugde te brengen door deze levensmiddelen. Ik ben telkens zoo blij als ik weer een giroetje voor ons comité ontvang, en dan reken ik 't bedrag om in ponden rijst en spek!”

Ik kijk even vol bewondering op, naar dezen reus van een man, die toch al op jaren komt — soms moet hij na een steile trap even zitten om op adem te komen, — maar die zoo onvermoeid, en zonder zich door desillusies te laten ontmoedigen, dit prachtige, maar soms zoo vruchteloos schijnende werk verricht.

Als zijn pen weer ponden rijst invult op de bons, staat zijn gezicht haast even gelukkig, als dat van de dankbare Chineezers, die 't zoo bitter arm hebben, vèr van hun „hemelsche Rijk,” — waarheen 't heimwee uitdrukking vindt in de kleurige groote platen, met de grillige roode onderschriften, die aan den meest haveloozen, ruwen wand nog prijken, ... verloren zonen in een ver, vreemd land!

GEDACHTE

De mot doorknaagt het beste kleeid,
De nijd het beste hart doorvreet;
Wie dus zich graag voor schade hoed',
Sluit kast en hart voor dat gebroed.

¹⁾Dit is de vader. Dit is de zoon. Die gaat weg, ver weg, naar vreemde landen, net als jullie. En hier, kijk es, is hij alleen. Geen rijst, geen spek, geen geld, geen geluk. Dat zijn jullie, dat ben ik, wij allen, arme, arme menschen.

²⁾Dan zegt hij: Ik ga terug naar mijn vader. Dat is „die man daarboven” die jullie dit geeft, rijst, en spek en kolen.

³⁾Niet genoeg!